

Geacht presidium, parlementariërs en overige aanwezigen,

Plof. Het vertrouwde geluid van de krant die 's ochtends op de deurmat valt. Elke dag weer. Misschien bladert u er snel even doorheen, misschien leest u de krant getrouw helemaal door. Of misschien krijgt u hem elke ochtend binnen op uw telefoon. Hoe u de krant ook leest, hij is belangrijk. Het nieuws heeft onze wereld groot gemaakt. Op de voorpagina staat een artikel over nieuwe verkiezingen in Spanje, sla je de bladzijde om dan lees je over de ellende in Saoedi-Arabië en op weer een andere pagina lees je dat de goedkoopste drank in Bulgarije verkrijgbaar is. Met het nieuws reis je de wereld over, vanuit de veiligheid van je eigen huis. Maar journalistiek is zoveel meer dan de ochtendkrant lezen met een warme kop koffie.

Plof. De krantenverkoop die ineens stortte toen de sociale media kwamen. Alles lag in ons handbereik, dus waarom zou je nog elke ochtend de papieren krant lezen? Journalistiek is ook innoveren. Waar vroeger de krant niet weg te denken was uit het leven van een normaal mens, is het nieuws nu met één swipe op je telefoon te bereiken. De wereld verandert, dus het nieuws verandert mee.

Toch is journalistiek niet alleen maar een vrolijk en onschuldig verhaal.

Plof. Het geluid van de gevangenisdeur die achter journalisten dichtslaat. Elke dag worden er journalisten geïntimideerd, opgesloten of zelf om het leven gebracht. Alleen al in Turkije zitten er 162 journalisten vast, alleen maar omdat ze de waarheid vertelden. En misschien denkt u dat dit soort scenario's alleen maar in het Midden-Oosten en Azië voorkomen, maar niets is minder waar. In de Europese lidstaat Slowakije is slechts enkele dagen geleden een journalist vermoord. In Hongarije worden dagelijks journalisten zwartgemaakt en advertenties geboycot. En dit patroon wordt ook overgenomen door andere Europese landen. De persvrijheid in Europa heeft sinds de koude oorlog nog nooit zo erg onder druk gestaan als vandaag. En toch blijven er elke dag weer duizenden journalisten hun leven op het spel zetten voor het volk, voor de waarheid.

En die waarheid is belangrijk. Waar zouden we zijn zonder deze journalisten? We zouden blind zijn voor de wereld om ons heen. Het nieuws houdt ons betrokken in de maatschappij, verbindt op internationaal vlak en helpt burgers met het vormen van een opinie.

En dat is precies waarom het zo belangrijk is om een vrije, betrouwbare pers te hebben. Niet voor niets gaat de eerste zin van de Amerikaanse grondwet, the Bill of Rights, over het belang van persvrijheid en ook in het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens wordt dit recht uitvoerig beschreven. Want de pers is het hart van onze democratie. Zoals journalist Walter Cronkite ooit zei. "Vrijheid van pers is niet alleen van belang voor de democratie, vrijheid van pers is democratie." Zonder journalisten die onderzoek doen naar de autoriteiten, hoe zouden burgers hun machthebbers dan in de gaten kunnen houden? Hoe zouden corruptie, fraude en afpersing anders aan het licht komen?

Als journalisten hebben wij een taak gekregen. Een taak die wij erg serieus nemen. We zijn er om misstanden aan de kaak te stellen, het volk op de hoogte te brengen van wat er in hun land gebeurt, hen gerust te stellen en om kritisch te zijn. Kritisch op de landelijke overheid, maar ook richting de Europese Unie. Vanuit dat opzicht wil ik een belofte doen. Een belofte aan u, Europarlementariërs, maar ook aan het volk.

Als journalisten kunnen we niet beloven altijd aardig of vriendelijk zijn. Maar we zullen wel altijd proberen eerlijk te zijn. Dank u wel.

Emmie van Baardewijk,
MEP Press